

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

GO! CENTRUM VOOR LEERLINGENBEGELEIDING NEXT TE HASSELT

Hoofdstructuur centra voor leerlingenbegeleiding

Instellingsnummer 114405

Instelling GO! centrum voor leerlingenbegeleiding NEXT
Gazometerstraat 4A - 3500 HASSELT

Beleidsverantwoordelijke Yannick WILLEMS

Telefoonnummer 011 22 17 38

E-mail info@clbgohasselt.be

Website www.clbgohasselt.be

Bestuur Scholengroep GO! Next
Vildersstraat 1 - 3500 HASSELT

Start- en einddatum doorlichting 27/02/2023 – 02/03/2023

Doorlichtingsteam Martine VRANKEN
Pieter BEVERS
Béatrice COOPMAN
Geert VERBERCHT

Inhoud

1	Toelichting bij het doorlichtingsverslag-----	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?-----	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?-----	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?-----	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?-----	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?-----	5
2	In welke mate ontwikkelt het centrum zijn eigen kwaliteit?-----	6
3	In welke mate verstrekt het centrum een kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding en dienstverlening?-----	8
3.1	De vraaggestuurde leerlingenbegeleiding op de vier begeleidingsdomeinen-----	8
3.2	Het versterken van het schoolteam op de vier begeleidingsdomeinen-----	9
3.3	De werkingsprincipes-----	10
4	Respecteert het centrum de regelgeving?-----	12
5	Samenvatting-----	13
5.1	In welke mate ontwikkelt het centrum zijn eigen kwaliteit?-----	13
5.2	In welke mate verstrekt het centrum een kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding en dienstverlening?-----	13
5.2.1	De vraaggestuurde leerlingenbegeleiding op de vier begeleidingsdomeinen-----	13
5.2.2	Het versterken van het schoolteam op de vier begeleidingsdomeinen-----	13
5.2.3	De werkingsprincipes-----	13
6	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen-----	14

1 Toelichting bij het doorlichtingsverslag

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

Met een brede doorlichting formuleert de onderwijsinspectie een antwoord op twee onderzoeksvragen:

1. In welke mate ontwikkelt het centrum zijn kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en de kwaliteitsbewaking van de leerlingenbegeleiding en werkingsprincipes?
2. In welke mate verstrekt het centrum kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding en dienstverlening die tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor CLB-kwaliteit (het RclbK) en respecteert het de regelgeving?

De onderwijsinspectie beantwoordt bovenstaande vragen aan de hand van vier onderzoeken:

1. een onderzoek van de kwaliteitsontwikkeling
2. een onderzoek van de vraaggestuurde leerlingenbegeleiding
3. een onderzoek naar de werkingsprincipes
4. een onderzoek naar het kernproces versterken van het schoolteam

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of het centrum tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het RclbK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt de onderwijsinspectie verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van het centrum aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil de onderwijsinspectie het centrum stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het RclbK en bestaan telkens uit vier niveaus.

	Beneden de verwachting Er zijn meerdere essentiële elementen die voor verbetering vatbaar zijn.
	Benadert de verwachting Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.
	Volgens de verwachting Er zijn veel sterke punten en geen belangrijke punten of gebieden ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.
	Overstijgt de verwachting Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het RclbK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor CLB-kwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk.

De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft - hetzij rechtstreeks, hetzij onrechtstreeks - een positieve impact op de resultaten en effecten bij de leerlingen.
- De praktijk is ingebed in de werking van het centrum of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van het centrum of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van de kwaliteit van de leerlingenbegeleiding en de dienstverlening.
- De praktijk kan, na vertaalslag naar een andere context, andere centra of andere deelteams inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van het centrum. Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als het centrum in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als het centrum niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van het centrum zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van het centrum gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt, behalve als de tekorten betrekking hebben op de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van het centrum kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van het centrum aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

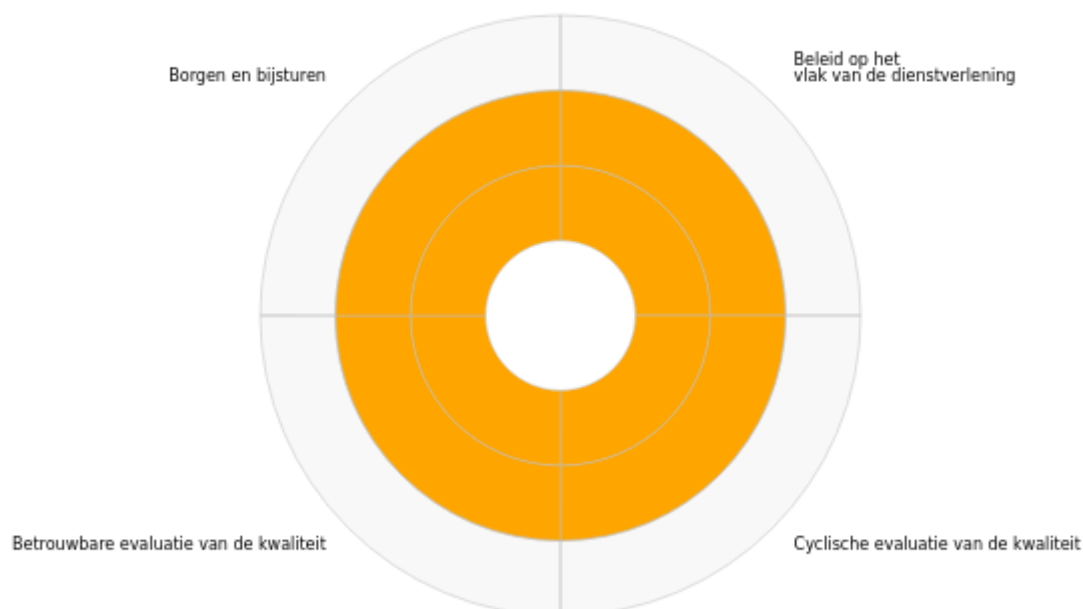
1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

Het centrum ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van het centrum een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van het centrum bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 In welke mate ontwikkelt het centrum zijn eigen kwaliteit?

Beleid op het vlak
van de
dienstverlening

Het centrum ontwikkelt de kwaliteit van zijn dienstverlening voortbouwend op het verandertraject dat eerder liep en in lijn met het beleidsplan. Het laat nog kansen liggen om dat systematisch en samenhangend aan te pakken voor de processen handelingsgerichte diagnostiek, versterking van het schoolteam en de werkingsprincipes. De aandacht voor doeltreffendheid en doelmatigheid waarmee het centrum het beleid op het vlak van de dienstverlening ontwikkelt, is een werkpunt. De maatregelen en de afspraken over de processen in de focus zijn nog niet altijd doelgericht en duidelijk voor alle medewerkers. Het centrum ondersteunt de medewerkers via professionalisering en overleg. De werking met zelfsturende teams vereist meer ondersteuning op maat, om de noodzakelijke competenties en gelijkgerichte aanpak volgens de kwaliteitsverwachtingen te bereiken. Het centrum heeft meerdere medewerkers aangewezen voor interne kwaliteitszorg. Het is een werkpunt om de opdracht van deze medewerkers doelgericht en efficiënt in te vullen in afstemming met de verantwoordelijkheid van de zelfsturende teams. De ondersteuning van de zelfsturende teams om deze verantwoordelijkheid op te nemen is een verbeterpunt.

Cyclische evaluatie
van de kwaliteit

Het centrum evalueert relevante aspecten van de centrumwerking. Het onderneemt een aantal verbeteracties naar aanleiding van eerdere evaluaties. Het is een werkpunt om deze evaluaties en verbeteringen een meer systematisch en cyclisch karakter te geven. Het is eveneens een werkpunt om de evaluaties meer te richten op de kwaliteitsverwachtingen voor de processen handelingsgerichte diagnostiek, versterking van het schoolteam en de werkingsprincipes.

Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	Het centrum evalueert zijn kwaliteit beperkt doelgericht. Het houdt zicht op de kwaliteit van zijn werking op basis van de beschikbare kwalitatieve en kwantitatieve bronnen en betreft af en toe relevante partners. De ambitie om uit te groeien tot een informatiegoletterde organisatie is aanwezig en de eerste aanzet hiervoor is gegeven. Het centrum laat echter kansen liggen om de data te analyseren met aandacht voor de kwaliteitsverwachtingen, de professionele samenwerking met de scholen en de te bereiken resultaten en effecten. Zo komt de betrouwbaarheid van sommige evaluaties in het gedrang.
Borgen en bijsturen	Het centrum heeft zicht op zijn sterke punten en werkpunten, maar dat zicht is onvolledig. Het centrum communiceert intern op verschillende niveaus over zijn sterke punten en verbeterpunten: op het niveau van het centrum, van de werkgroepen en van de zelfsturende teams. Het laat nog kansen liggen om te bewaren en te verspreiden wat goed is en om zijn werking vanuit de evaluaties doelgericht bij te stellen.

3 In welke mate verstrekt het centrum een kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding en dienstverlening?

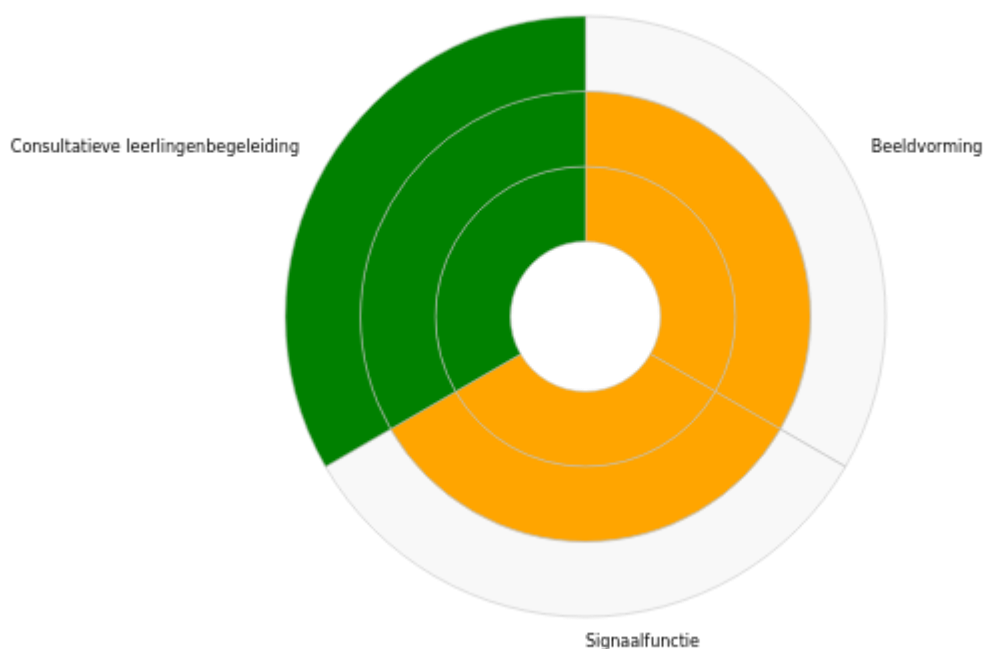
3.1 De vraaggestuurde leerlingenbegeleiding op de vier begeleidingsdomeinen

Handelingsgerichte diagnostiek

De medewerkers doorlopen een handelingsgericht diagnostisch traject cyclisch en flexibel. Ze laten nog kansen liggen op het vlak van doelgericht handelen volgens de Prodia-protocollen. De medewerkers hebben aandacht voor de onderwijsbehoeften van de leerling, ze benoemen de sterktes van de leerling en hebben zicht op wat de participatie belemmert. Het is een werkpunt om deze sterktes te gebruiken vanuit een holistische kijk op de leerling (ICF), met het oog op de realisatie van participatie in wisselwerking met de leeromgeving. Het diagnostisch traject biedt een antwoord op enkele specifieke onderwijs- en opvoedingsbehoeften van de leerling. De concretisering van de ondersteuningsbehoeften van ouders en leraren is een verbeterpunt. In het vervolgtraject werken de medewerkers aanklampend. Het is een werkpunt om altijd alert te blijven voor de minst ingrijpende maatregel bij het formuleren van een antwoord op de zorgvraag.

3.2 Het versterken van het schoolteam op de vier begeleidingsdomeinen

Beeldvorming

De medewerkers kennen de context en de leerlingenpopulatie van de scholen die zij begeleiden vanuit hun samenwerking en de LARS-data. Ze hebben doorgaans een globaal zicht op de mogelijkheden en ondersteuningsnoden van het schoolteam binnen de vier begeleidingsdomeinen. De aanzet tot de beeldvorming is actueel en overzichtelijk. De medewerkers kunnen de beeldvorming nog verbreden door gegevens van andere relevante partners toe te voegen. Het is een werkpunt om de data te analyseren met de te bereiken resultaten op het vlak van brede basiszorg en verhoogde zorg voor ogen. Daardoor laten ze nog kansen liggen om de leerlingenbegeleiding te versterken, op maat van de leerlingen en het schoolteam.

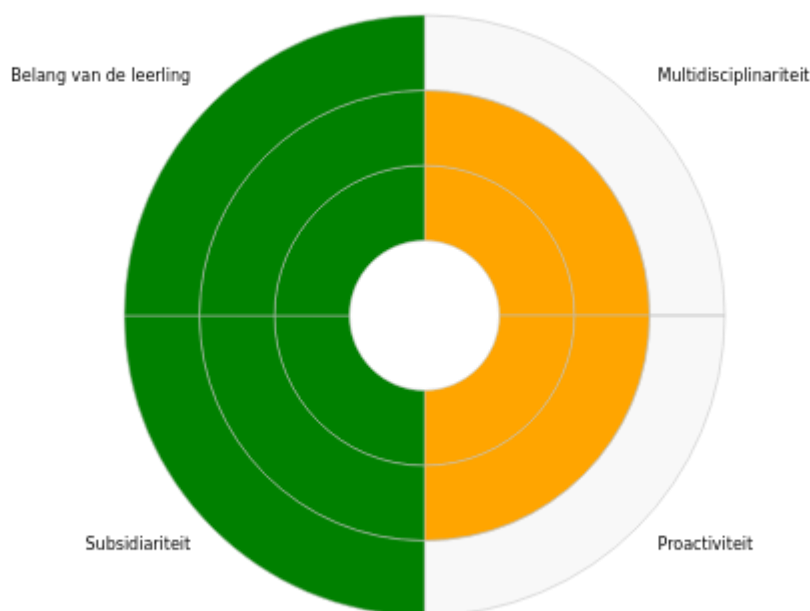
Signaalfunctie

De medewerkers signaleren noden aan de school met betrekking tot de schoolpopulatie of knelpunten in de leerlingenbegeleiding, maar doen dat weinig doelgericht. Ze signaleren regelmatig vanuit individuele begeleidingen en naar aanleiding van de systematische contacten. Ze laten kansen liggen om de signaalfunctie consequent en doelgericht op te nemen vanuit de kernopdracht versterking van het schoolteam en met het oog op de uitbouw van een krachtige leeromgeving.

Consultatieve leerlingenbegeleiding

De medewerkers ondersteunen het schoolteam bij de aanpak van problemen bij individuele leerlingen of bij een groep van leerlingen. Dat gebeurt vooral tijdens het gestructureerd overleg met de school. Ze nemen de consultatieve leerlingenbegeleiding systematisch op naar aanleiding van een vraag van de school en soms op eigen initiatief bij terugkerende problemen met leerlingen. Daardoor versterken de medewerkers de leraren bij de invulling en uitvoering van bepaalde aspecten van de verhoogde zorg op de vier begeleidingsdomeinen. Het is een groeikans om de doeltreffendheid van de consultatieve leerlingenbegeleiding te versterken door ze meer te richten op een systematische en planmatige aanpak van de leerling.

3.3 De werkingsprincipes

Multidisciplinariteit

De medewerkers starten voor leerlingen in begeleiding een multidisciplinair dossier op en houden het actueel. Ze laten tijdens het overleg kansen liggen om de leerling vanuit een integrale, multidisciplinaire kijk te benaderen. Het is een werkpunt om de afwegingen die het team tijdens handelingsgerichte diagnostische trajecten maakt, te registreren. De medewerkers organiseren multidisciplinair teamoverleg, maar de deelname van alle disciplines aan het overleg is een uitdaging. Ze hanteren voor het teamoverleg geen afgesproken referentiekader.

Proactiviteit	De medewerkers benutten hun expertise om alert te reageren op de signalen van leerlingen en ouders en gaan daarover met de school in dialoog. Ze hebben aandacht voor het detecteren van risicofactoren en het versterken van beschermende factoren voor de vier begeleidingsdomeinen, maar doen dat nog niet systematisch. Het is een werkpunt om de detectie meer te richten op de uitbouw van een brede basiszorg en de verhoogde zorg. Daardoor laten de medewerkers nog kansen liggen om problemen in het functioneren van leerlingen te voorkomen, een positieve en doeltreffende bijdrage aan hun ontwikkeling en welbevinden te leveren en te streven naar een daling van de individuele zorgvragen.
Subsidiariteit	De medewerkers werken aanvullend ten aanzien van de school en de ouders en kiezen doorgaans voor de minst ingrijpende vorm van begeleiding. Ze handelen vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid in de leerlingenbegeleiding. Ze gaan in op vragen van leerlingen en ouders en nemen indien nodig de begeleiding op. Het is een uitdaging om de tijdens de handelingsgerichte diagnostische trajecten een duurzaam effect na te streven door de leerlingen en de ouders emancipatorisch te benaderen.
Belang van de leerling	De medewerkers stellen in hun werking het belang van de leerling centraal. Ze treden op als vertrouwenspersoon voor de leerling en bewaken hun onafhankelijke positie ten aanzien van de school en de externe hulpverlening. Tijdens het hulpverleningstraject respecteren de medewerkers de rechtspositie van de minderjarige in de hulpverlening. Het jonge kind consequent op maat van zijn mogelijkheden betrekken, is een uitdaging.

4 Respecteert het centrum de regelgeving?

Er werden geen inbreuken vastgesteld.

5 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

5.1 In welke mate ontwikkelt het centrum zijn eigen kwaliteit?

- Beleid op het vlak van de dienstverlening ◆
- Cyclische evaluatie van de kwaliteit ◆
- Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit ◆
- Borgen en bijsturen ◆

5.2 In welke mate verstrekt het centrum een kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding en dienstverlening?

5.2.1 De vraaggestuurde leerlingenbegeleiding op de vier begeleidingsdomeinen

- Handelingsgerichte diagnostiek ◆

5.2.2 Het versterken van het schoolteam op de vier begeleidingsdomeinen

- Beeldvorming ◆
- Signaalfunctie ◆
- Consultatieve leerlingenbegeleiding ●

5.2.3 De werkingsprincipes

- Multidisciplinariteit ◆
- Proactiviteit ◆
- Subsidiariteit ●
- Belang van de leerling ●

6 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van het centrum een GUNSTIG ADVIES waarbij het centrubestuur zich dient te engageren om aan de hieronder vermelde tekorten te werken.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van het centrum:

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de vraaggestuurde leerlingenbegeleiding op de vier begeleidingsdomeinen.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot het versterken van het schoolteam op de vier begeleidingsdomeinen.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de werkingsprincipes.

- De tekorten wegwerken met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling (erkenningsvoorwaarde).